

Kommunledningskontoret
Tjänsteskrivelse till kommunfullmäktige

Datum:
2025-04-24

Diarienummer:
KSN-2025-00021

Handläggare:
Sara-Carin Öhman

Inlämnade motioner till kommunfullmäktige 28 april 2025

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

1. **att** inlämnade motioner överlämnas till kommunstyrelsen för beredning.

Ärendet

Ledamot i kommunfullmäktige får väcka ärende genom en motion. En motion ska om möjligt beredas på sådant sätt att fullmäktige kan fatta beslut inom ett år från det att motionen väcktes.

I övrigt gäller för motioner vad som regleras i kommunfullmäktiges arbetsordning.

Inlämnade motioner

- Motion om att prioritera park och småhusbebyggelse på skoltomten i Bälinge från Therez Almerfors (M)
- Motion om Tantjourer från Karin Thalén (C)
- Motion om att uppföra ett minnesmärke över Långfredagsslaget från David Perez (SD)

Motion om att prioritera park och småhusbebyggelse på skoltomten i Bälinge

Behovet och planeringen av en ny skola i Bälinge har pågått under en lång tid. En ny skola skulle redan ha stått klar (i flera omgångar) men ännu är inget bygge påbörjat. Planen idag är att den nya skolan i Bälinge ska placeras vid Ekebykorset. Därför behöver kommunen starta planeringen för utveckling av den befintliga skoltomten.

Bälinge är en växande ort med behov av både rekreativa ytor och varierat boende. Den nuvarande skoltomten i Bälinge utgör en värdefull markresurs som bör tas i anspråk på ett sätt som stärker både trygghet, trivsel och långsiktig hållbarhet i området. I samband med minskat barnafödande och minskade elevkullar vill Moderaterna att kommunen ser över möjligheten att vara snabbfotade i samband med att eleverna flyttar in i den nybyggda skolan och tar vara på platsens möjligheter. När skolverksamheten lämnar tomten finns en påtaglig risk att platsen står tom under lång tid. Ödetomter riskerar att bli otrygga, nedgångna och dra till sig oönskad aktivitet. För att motverka detta och i stället skapa en levande, inkluderande plats bör kommunen snarast initiera en utvecklingsprocess med tydlig inriktning. Vill vi vara en levande landsbygdskommun så måste vi säkerställa att människor tillåts bygga och bo.

Moderaterna vill därför att kommunen initierar en dialogprocess med Bälingeborna för att se vilka behov som finns för området när det står klart att den nya skolan verkligen kommer att byggas. För oss vore en kombination av park och småhusbebyggelse ett klokt sätt att aktivera ytan. Park och aktivitetsytor bidrar med efterlängtade grönytor för rekreation, lek och möten – något som efterfrågas av både unga och äldre. Småhusbebyggelse stärker samtidigt ortens attraktionskraft och erbjuder ett boendeanternativ som harmonierar med Bälinges karaktär.

Med anledning av ovanstående yrkar jag:

- att** snarast påbörja arbetet med att utveckla skoltomten i Bälinge för park och småhusbebyggelse,
- att** berörda förvaltningar får i uppdrag att påbörja en planeringsprocess i dialog med boende i området, i syfte att aktivera platsen så snart som möjligt för att främja trygghet och förebygga att tomten står oanvänd.

Therez Almerfors (M)

2025-04-10

Motion om att uppföra ett minnesmärke över Långfredagsslaget

Vi lever i en tid då länders suveränitet och rätten till självbestämmande utmanas och där länder strider för sin rätt att få finnas.

Kriget i Ukraina har pågått i över tre års tid där Rysslands hänsynslösa krigföring och brutalitet enat Västvärlden i att Ukrainas sak är vår.

Vår rätt till självbestämmande har också utmanats historiskt, där frihetskämpar stupat för vårt rikes rätt att existera. Befrielsekriget 1521–1523 som ledde till att vi slog oss fria från Danmark hade inte varit möjligt utan en rad tidigare slag och konflikter. Ett av dessa utkämpades mitt i vår stad, intill Akademiska och Stadsparken.

Långfredagsslaget 1520 tillsammans med Stockholms blodbad innebar kulmen på kriget mellan Sverige och Danmark, där Kristian tyrann senare skulle utropas till kung. Upplandsmuseets skriftserie Nr 3, för övrigt en bok som bör tillgängliggöras mer, nämner att detta främmande och stora inslag var säkert en tung börda för stadsbefolkningen som vid denna tid inte översteg tvåtusen invånare.

2001 upptäcktes det en massgrav i Slottsbacken som med all sannolikhet är de som stupat. Idag finns det en liten skylt på platsen som beskriver fyndet och utgrävningarna.

Det är en del av vår stadshistoria och frihetskamp. Långfredagsslaget förtjänar att uppmärksammas mer.

Med anledning av ovanstående föreslår jag:

- Att kommunen reser ett minnesmärke över Långfredagsslaget

Uppsala 4 februari 2025

David Perez

Ledamot, Sverigedemokraterna

Motion om att inrätta en Tantjour

Enligt statistik från ROKS (Riksorganisationen för kvinno- och tjejjourer i Sverige) har endast 1 % av alla kvinnor över 65 år sökt stöd via någon av deras kvinnojourer. Samtidigt vet vi att var tredje kvinna utsätts för våld av en nära anhörig någon gång under livet, och att detta förekommer i alla samhällsskikt. Det finns därför ingen anledning att tro att äldre kvinnor skulle vara undantagna – men området är tyvärr otillräckligt utforskat och inte politiskt prioriterat.

Att så få äldre kvinnor söker stöd tyder på ett stort mörkertal när det gäller våld mot äldre kvinnor. I en undersökning från ROKS nämns att 25 våldsutsatta kvinnor "hittades" på en liten ort i glesbygd. De som upptäckte kvinnorna arbetade inom hemtjänsten eller var engagerade i pensionärsföreningar, och kom därigenom i kontakt med de utsatta.

Vi vet också att desto längre en person har levt under våld och förtryck, desto högre blir tröskeln för att söka hjälp. Enligt statistik från Brå:s (Brottsförebyggande rådet) är det endast 2 % av äldre personer (65+) som utsatts för våld i nära relationer som har polisanmält händelsen. Våldet kan dessutom ha ökat gradvis över tid. Våld i form av försummelse, bristande vård, psykiskt eller ekonomiskt våld är exempel på övergrepp som äldre kvinnor inte alltid identifierar som just våld. Många äldre kvinnor är dessutom ovana vid att ta plats, och vill inte belasta sin omgivning – i stället försöker de vara en resurs för familjen.

Bland äldre finns också en utbredd oro för att uppfattas som en börda eller att inte tas på allvar – en farhåga som dessvärre ofta bekräftas. Fysiska skador eller nedsatthet tolkas ofta som naturliga delar av åldrandet. Erfarenheterna från övergreppen inom äldreomsorgen i Uppsala kommun visar tydligt hur osynlig denna grupp är, och hur svårt det är för äldre kvinnor att få sin röst hörd, även vid allvarliga incidenter.

BRÅ:s statistik visar också att äldre som söker stöd inte tas på allvar i samma utsträckning som yngre. Endast 24 % av de över 65 år som sökt hjälp har fått det stöd de efterfrågat – att jämföra med 92 % i åldersgruppen 45–64 år.

Mot denna bakgrund menar vi att Uppsala kommun behöver inrätta en särskild verksamhet med kunskap om äldre kvinnors livssituation, för att bättre nå, förstå och stötta kvinnor som utsätts för våld i nära relation. Runt om i Sverige finns initiativ till så kallade "tantjourer" som kan fungera som inspiration.

För att fler ska kunna upptäcka våldsutsatta äldre och för att fler ska våga söka hjälp behöver även en riktad informationskampanj genomföras. Den bör vända sig till exempelvis yrkesgrupper som möter äldre, anhöriga, pensionärsföreningar – men också till de äldre själva.

En kommunal verksamhet som särskilt behöver stärka sin kompetens i dessa frågor är Trygghetsjouren. Centerpartiet har tidigare motionerat om att Trygghetsjouren ska vara tillgänglig för alla äldre. Det är särskilt angeläget i just dessa sammanhang, eftersom

tryggheten, stödet och hjälpen behöver kunna nå fram snabbt – och i samverkan med exempelvis SOS Alarm, sjukvård och polis.

Mot bakgrund av ovanstående yrkar Centerpartiet att kommunfullmäktige beslutar:

- att utreda behov och utformning av en särskild verksamhet riktad till äldre kvinnor som utsätts för våld i nära relationer, en så kallad tantjour,
- att en särskild informationskampanj utformas och genomförs i syfte att höja kunskapen om våld i nära relationer bland äldre, samt
- att Trygghetsjouren ges kompetensutveckling i frågor om våld i nära relationer för att bättre kunna hantera sådana ärenden.

Karin Thalén Ottersgård (C)

2025-04-23